

اصلاح پست‌های کاری شاغلین نانوائی‌های شهر اراک با روش ارزیابی ارگونومیک وضعیت بدن در حین کار

فرهاد قمری^۱، ابوالفضل محمدیگی^۲، مهدی خدایاری^۳

نویسنده مسئول: اراک، دانشگاه علوم پزشکی اراک، دانشکده پیراپزشکی، گروه بهداشت حرفه‌ای f.ghamari@gmail.com

دریافت: ۸۸/۳/۱۰ پذیرش: ۸۸/۹/۱۱

چکیده

زمینه و هدف: وضعیت‌های نامناسب بدن در حین کار به‌عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل خطر اختلالات اسکلتی عضلانی، باعث شیوع بالای آسیب‌های اسکلتی عضلانی در بین شاغلین حرف مختلف می‌شود. با توجه به فقدان اطلاعات کافی در خصوص پوسچرهای کاری مشاغل نانوائی، این تحقیق به منظور ارزیابی دقیق پوسچرهای کاری و اصلاح پست‌های کاری آنان طراحی شده است.

روش بررسی: پژوهش حاضر یک مطالعه مقطعی-تحلیلی است. ۳۳۴ کارگر شاغل در نانوائی‌های شهر اراک به طور تصادفی انتخاب شدند و به روش OWAS با استفاده از پرسشنامه‌ی نوردیک مورد مطالعه قرار گرفتند. بر اساس نتایج آنالیز پوسچر با استفاده از نرم افزار OWAS اقدامات اصلاحی با تاکید بر اصلاح پست‌های کاری به تفکیک شغل و نواحی مختلف بدن ارایه شد.

یافته‌ها: میانگین سن و سابقه‌ی کاری افراد مورد مطالعه به ترتیب $33 \pm 10/4$ و $13/9 \pm 10/1$ به‌دست آمد. بیشترین شیوع ناراحتی به ترتیب در نواحی زانو ($61/2$ درصد)، کمر ($55/8$ درصد) و پاها ($53/9$ درصد) به‌دست آمد. نتایج آنالیز پوسچر نشان داد $42/2$ درصد پوسچرهای کاری شاغلین نانوائی‌های شهر اراک نامناسب (استرس‌زا تا خیلی مضر) می‌باشد و $5/1$ درصد افراد در حین کار خمش خطرناک، $4/3$ درصد چرخش تنه‌ی خطرناک و $2/8$ درصد چرخش و خمش خطرناک و مضر داشته‌اند. ضمن اینکه این حرکات مضر (خمش- چرخش- خمش و چرخش توام) در گروه شغلی شاطرها از بقیه‌ی مشاغل بیشتر بود. از لحاظ آماری اختلاف معنی‌داری بین درد گردن، شانه، آرنج و زانو با سابقه‌ی کاری به‌دست آمد ($P < 0/05$).

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج مطالعه‌ی حاضر، به دلیل شیوع بالای اختلالات اسکلتی عضلانی و پوسچرهای مضر و استرس‌زا در بین شاغلین نانوائی‌ها، اصلاح نحوه‌ی انجام کار و استفاده از تجهیزات مناسب و استاندارد در این مشاغل امری ضروری به نظر می‌رسد. بنابراین انجام مداخلات ارگونومیکی جهت تصحیح پوسچرهای نامناسب پیشنهاد می‌شود.

واژگان کلیدی: آنالیز پوسچر، اصلاح پست‌های کاری، اختلالات اسکلتی عضلانی، نانوائی

مقدمه

شغلی به خود اختصاص می‌دهد. این عوارض ناشی از وضعیت‌های بدنی نامناسب کاری (پوسچر نامناسب) مانند

ناراحتی‌های اسکلتی عضلانی مرتبط با کار (WMSDs) بخش عمده‌ای از بیماری‌های ناشی از کار را در محیط‌های

۱- کارشناس ارشد بهداشت حرفه‌ای، مربی دانشگاه علوم پزشکی اراک

۲- دانشجوی دکترای اپیدمیولوژی، مربی دانشگاه علوم پزشکی قم

۳- کارشناس ارشد بهداشت محیط، دانشگاه علوم پزشکی اراک